

GROEN IN ELKE RUIMTE

GROEN IN ELKE RUIMTE

Modeste Herwig

TERRA

©2017 Uitgeverij TERRA

TERRA maakt deel uit van TerraLannoo bv
Postbus 97
3990 DB Houten, Nederland
info@terralannoo.nl
www.terralannoo.nl

Tekst en beeldselectie: Modeste Herwig
Ontwerp omslag en binnenwerk: Daphne van Langen / RAZA, Amsterdam

Eerste druk, 2017

ISBN 978 90 8989 726 8
NUR 422

*Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoerdigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.*

*De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden op copyright van fotomateriaal te bereiken.
Zij die desondanks menen aanspraak te kunnen maken op deze rechten, kunnen zich tot de uitgever wenden.*

INHOUD

Voorwoord	7	• Mini-minibloemen	94
DEEL I - NICE TO KNOW		• <i>Hangend</i>	96
• Kamerplanten	10	• Varens	98
• In elke ruimte	13	• <i>In kas of serre</i>	103
• Verzorgen	14	• Eetbaar	104
• De juiste keuze	17	• Binnen en buiten	108
DEEL II - MEET THE PLANTS		• <i>Groen werken</i>	115
• Gewoon groen	21	• Sappig blad	116
• <i>In de badkamer</i>	30	• Bizarre bloemen en bladeren	122
• Orchideeën	32	• <i>Kokedama</i>	130
• Stekelige schoonheden	38	• Bonsai	132
• <i>Luchtverfrisser</i>	44	• Bloembollen in huis	136
• Palm in je huiskamer	46	• Drijvend	142
• Extra Large	52	• <i>Geen water nodig</i>	146
• <i>Verticaal groen</i>	61	• De mooiste bloemen	148
• Klimmers en hangers	62	DEEL III - NEED TO KNOW	
• Klimmers	64	• Licht & temperatuur	160
• Hangers	68	• Water geven	163
• Kleurige schutbladen	72	• Water & luchtvochtigheid	164
• <i>Verzamelen</i>	79	• Potten & potgrond	167
• Bonte bladeren	80	• Hydrocultuur of verticaal	168
• <i>Luchtplantjes</i>	88	• Verpotten	171
• Flessentuintje	90	• Zelf vermeerderen	172
• Mini-miniblaadjes	92	• Problemen oplossen	174
		• Register	176
		• Fotoverantwoording	184

GROEN IN ELKE RUIMTE

6

KAMERLINDE

Buitengroen is mijn passie, maar zonder binnengroen voel ik me ongelukkig. Ik ben verknocht aan de kamerlinde die ik regelmatig stek, de forse Ficus in mijn kantoor en de sterke Clivia die ik al heel lang heb en die me elk jaar weer verrast met haar grote oranje bloemen. In de keuken staan soorten met piepkleine blaadjes in op elkaar gestapelde potten, samen met een miniorchidee. Op het aanrecht groeien eetbare planten en boven de keukentafel hangt de lipstickplant die bijna het hele jaar door bloeit. In de badkamer heeft een palm het naar zijn zin en in de slaapkamer sieren twee exemplaren van het apenpootje de vensterbank. Op de koele zolder overwinteren de planten die 's zomers buiten staan.

Mijn liefde voor kamerplanten is ontstaan toen ik mijn vader Rob Herwig hielp bij de fotografie voor een nieuw kamerplantenboek. Een jaar lang struinde ik tuincentra, grote kwekers en plantenteilingen af om de mooiste exemplaren te verzamelen. Als de foto's eenmaal klaar waren, kon ik een deel van de planten meenemen. De grote Clivia op mijn bureau is daar nog van over. Ik vind het fantastisch om al die prachtige planten uit verre, exotische landen zelf te kunnen kweken en van dichtbij te bewonderen.

Voor dit boek heb ik zo'n tweehonderd verschillende planten verzameld die binnen in een pot kunnen groeien. Klassieke binnenplanten zoals de Ficus, maar ook nieuwe kamerplanten die nog maar net op de markt zijn. Voor elke ruimte in je huis vind je wel een geschikte kamerplant. Ik wens je heel veel plezier toe met het verzorgen van deze groene kamergenoten.

Modeste Herwig

DEEL I
NICE TO KNOW

KAMERPLANTEN

10

De benaming 'kamerplant' is eigenlijk raar, er is geen plant die van nature in een kamer groeit. De soorten die we in een kamer zetten groeien oorspronkelijk in een tropisch regenwoud, een mangrovebos, een savanne of bijvoorbeeld in een gebergte. Bijna altijd in warme, vorstvrije streken. Daar groeien ze uit tot forse exemplaren, bijna niet meer te herkennen in de veel kleinere plant die wij in een pot kweken. Vanaf de 17de eeuw namen ontdekkingsreizigers deze prachtige exotische planten mee naar Europa. Op het schip stonden ze in speciale kisten om de lange reis te kunnen overleven. Omdat de exoten niet bestand waren tegen vorst werden ze in oranjerieën tegen de kou beschermd. Zo rond 1850 begon de opmars van de kamerplant, vooral door de industriële revolutie en de verstedelijking. In de stad was maar weinig natuur te bekennen en niemand kan toch gelukkig zijn zonder groen om zich heen? Er kwam meer welvaart en vrije tijd, het

verzorgen van binnenplanten kon uitgroeien tot een hobby. Inmiddels zijn kamerplanten niet meer weg te denken uit het interieur en is het sortiment groter dan ooit.

Veel planten die je in dit boek vindt, komen echter helemaal niet voor in de natuur, maar zijn door kruising en selectie speciaal geschikt gemaakt als kamerplant. De bloemen zijn groter en kleuriger, de bladeren apart van vorm of ze zijn sterker zodat ze binnenshuis langer overleven.

GEZOND MET KAMERPLANTEN

Het is bewezen dat kamerplanten een positieve invloed op mensen hebben. Ze werken rustgevend, dempen geluid, verhogen de productiviteit en zelfs de creativiteit. Ook verbeteren kamerplanten de kwaliteit van het binnenklimaat. Het gaat om het zuiveren van de lucht en om kleine hoeveelheden vocht en zuurstof die via de bladeren in de lucht komen.

NICE TO KNOW

ALOE

GROEN IN ELKE RUIMTE

12

OLIFANTSOOR

IN ELKE RUIMTE

SLAAPKAMER

Met mooie kamerplanten kom je nog meer tot rust in de slaapkamer. Kamerplanten gebruiken 's nachts wat zuurstof, maar dit is zo'n kleine hoeveelheid dat het echt niet schadelijk is voor je gezondheid. Ze zijn juist gezond omdat ze de lucht bevochtigen en zuiveren terwijl je slaapt.

SERRE OF KAMERKAS

Heb je een serre of uitbouw aan het huis waar heel veel licht in valt, dan is dit een perfecte plek voor kamerplanten. Zeker als er ook licht van boven komt en als de serre in de winter wat koeler is. Een kamerkasje of miniserre is een leuke vervanger op kleine schaal, heel geschikt voor soorten die van een hoge luchtvochtigheid houden.

BADKAMER

Het wordt nog fijner om in de badkamer te zijn met veel groen om je heen. Door de warmte en de hoge luchtvochtigheid na douchen en badden zijn soorten uit het tropisch regenwoud en schaduwplanten zoals varens hier op hun plek. Maak daarom een plekje vrij bij het raam of hang een kamerplant aan het plafond.

HAL

Omdat een hal vaak koeler is dan de woonkamer hebben veel kamerplanten het hier erg naar hun zin. Meestal is hier niet zoveel licht, en daarom zijn schaduwplanten de beste keuze. Is er te weinig daglicht, denk dan aan een groeilamp.

OP DE VENSTERBANK

Bijna alle kamerplanten worden op de vensterbank of in ieder geval dicht bij het raam gezet omdat ze veel licht nodig hebben. Meestal is er in de woonkamer of in de keuken wel een geschikte plek te vinden. Kijk ook eens naar mogelijkheden voor verticaal groen, zoals hangende of klimmende planten.

OP DE WERKPLEK

Kamerplanten mogen niet ontbreken op je werkplek thuis of in het kantoor. Ze verhogen de sfeer en verminderen 'kantoorkwaaltjes' zoals geïrriteerde ogen, ademhalingsproblemen en hoofdpijn. Volgens onderzoek van de NASA horen de arekapalm (*Chrysalidocarpus*), vrouwentongen (*Sansevieria*), tongawingerd (*Epipremnum*) en Gerbera in de top 4 thuis.

VERZORGEN

SUCCESS MET KAMERPLANTEN

Alleen op een geschikte plek en met een goede verzorging zal een kamerplant floreren. Bekijk kamerplanten niet alleen als decoratie voor een binnenruimte, maar als een levend wezen. In televisieprogramma's zie je vaak dat planten op een veel te donkere plek worden gezet, ze gaan dan onherroepelijk dood. Je krijgt het beste resultaat door de natuurlijke omgeving zo veel mogelijk na te bootsen. Hierbij is het handig om te weten waar een plant oorspronkelijk groeit. Soorten uit tropische streken zijn gewend aan een vrij gelijkmatige hoge temperatuur. Daarom kunnen ze prima het hele jaar door in een warme huiskamer staan. Soorten uit de subtropen zijn echter gewend aan seizoenen. In de zomer is het vaak warm en droog, de winter is een koudere rustperiode. Deze soorten kunnen 's zomers in de kamer staan, beter nog buiten op het terras, maar verhuizen 's winters liever naar een koelere plek. Planten uit woestijnen en savannen groeien in extreme condities en kunnen vaak veel vocht opslaan om maanden van droogte te overleven. Deze soorten verlangen ook een koele overwintering. Omdat het in onze goed geïsoleerde woningen het hele jaar door vrij warm is, hebben

subtropische soorten het in de winter moeilijk. In de tijd van oma ging het beter, er was altijd wel een geschikte koele ruimte en geen droge lucht van de verwarming. Gelukkig kunnen veel kamerplanten zich uitstekend aanpassen.

BLIJVERS EN WEGGOOIERS

Het geeft enorm veel voldoening als je een kamerplant jarenlang goed kunt houden. Een enorme Clivia die elk jaar weer bloeit, een reusachtige palm of een grote kamerlinde die je nog zelf hebt gestekt. Je raakt eraan gehecht en doet er alles aan om de plant goed te verzorgen. De meeste kans heb je met sterke soorten, zoals dikblad (*Crassula*), rattenstaart (*Peperomia*), Aspidistra, Zamioculcas en de genoemde Clivia. Echte blijvers. Maar er zijn ook planten die het binnenshuis gewoon niet lang uithouden, ook niet bij een perfecte verzorging. Bijvoorbeeld een potchrysanthe of een kerstster, die krijg je volgend jaar niet nog een keer in bloei. Dat geldt ook voor eenjarig gekweekte kamerplanten, zoals blauwklokje (*Browallia*) en suzanne-met-de-mooie-ogen (*Thunbergia*). Het zijn weggooiers.

NICE TO KNOW

15

ZAMIOCULCAS

DE JUISTE KEUZE

DE BESTE PLEK

Vaak wordt er bij het tuincentrum alleen naar het uiterlijk van de plant gekeken, maar let zeker ook op de eisen die een plant aan zijn omgeving stelt. Je wilt toch niet dat je mooie nieuwe plant binnen de kortste keren doodgaat? Bedenk daarom voor je op stap gaat op welke plek je de plant wilt gaan zetten. Hoeveel licht is er, hoe groot kan de plant daar worden, staat hij boven de verwarming in droge lucht of misschien juist vochtig in de badkamer? Wil je een bloeiende plant of een bladplant? Een exotische klimmer of misschien een cactus? Maak een lijstje met geschikte soorten zodat je gericht kunt kopen. Op het etiket zie je bovendien de belangrijkste verzorgingstips. Het is ook belangrijk hoeveel tijd je hebt voor de verzorging. Kun je weinig aandacht besteden aan een binnenplant, kies dan een onverwoestbare soort, zoals een vetplant. Is het verzorgen van de planten juist je hobby, kijk dan eens verder en verzamel dan ook bijzondere binnenplanten voor je interieur.

RUST GEWENST

Kamerplanten uit een gebied met duidelijke seizoenen hebben een jaarlijkse rustperiode nodig, meestal is dit van oktober tot april. Geef je de plant geen rust dan krijg je een slappe en vaak ziektegevoelige plant. Ook worden er geen nieuwe bloemknoppen gevormd. Voor deze soorten heb je in de winter dus een koele ruimte nodig, liefst tussen 5 en 10 °C. Geef ook weinig water. Laat de plant na de rustperiode langzaam wennen aan meer water en warmte. Als een kamerplant rust nodig heeft dan lees je dit bij de plantenbeschrijvingen.

KAMERPLANTEN IN STIJL

Een fraaie kamerplant in een perfect gekozen pot is een belangrijk onderdeel van het interieur. Ga mee met de trends, of vind je eigen stijl. Gelukkig passen de meeste binnenplanten in elk interieur. Kies je planten en potten die aansluiten bij de stijl van je interieur dan ontstaat er een mooi geheel.

DEEL II
MEET THE PLANTS

GEWOON GROEN

20

VIOOLBLADPLANT

